

פרשת חיי שרה – שבת קודש

(יא) וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחִי רֹאִי: פ
יא וַהֲוֶה, בְּתֵר דְּמִית אַבְרָהָם, וּבְרִיךְ יִי, יֵת יִצְחָק בְּרִיה; וַיִּתֵּיב יִצְחָק, עִם בְּיֵרָא דְּמִלְאָךְ קִימָא אַתְחֲזִי עֲלֶהּ.

רש"י א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ וגו'. נִחְמוּ תַנְחוּמֵי אֲבֵלִים. דְּבַר אַחֵר אֵף עַל פִּי שְׁמֹסֵר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַבְּרָכוֹת לְאַבְרָהָם נִתְיָרָא לְבָרֶךְ אֶת יִצְחָק מִפְּנֵי שְׁצָפָה אֶת עֲשׂו יוֹצֵא מִמֶּנּוּ אָמַר יָבֵא בְּעַל הַבְּרָכוֹת וַיְבָרֶךְ אֶת אֲשֶׁר יִיטֵב בְּעֵינָיו וּבֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיְבָרְכוּ:

(יב) וַאֲלֶה תִּלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יִלְדָּה הָגֵר הַמִּצְרִית שְׂפָחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם:
יב וְאַלִּין תּוֹלְדֹת יִשְׁמָעֵאל, בֶּר אַבְרָהָם: דִּילִידַת הָגֵר מִצְרִיתָא, אִמְתָּה דְּשָׂרָה לְאַבְרָהָם.

(יג) וַאֲלֶה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁמֹתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נָבִית וְקָדָר וְאַדְבָּאֵל וּמִבְשָׁם:
יג וְאַלִּין, שְׁמָהַת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל, בְּשְׁמָהַתְהוֹן, לְתוֹלְדֹתְהוֹן: בְּכָרִיה דִּישְׁמָעֵאל נְבִיּוֹת, וְקָדָר וְאַדְבָּאֵל וּמִבְשָׁם.

רש"י א בְּשֵׁמוֹתָם לְתוֹלְדֹתָם. סֵדֶר לִידְתָן זֶה אַחֵר זֶה:

(יד) וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא: יד וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וְדוּמָה, וּמִשָּׂא.

(טו) חֲדָד וְתִימָא יְטוּר נָפִישׁ וְקָדָמָה: טו חֲדָד וְתִימָא, יְטוּר נָפִישׁ וְקָדָמָה.

(טז) אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וַאֲלֶה שְׁמוֹתָם בְּחֻצֵּיהֶם וּבְטִירָתָם שְׁנִים־עָשָׂר נְשִׂאִם לְאִמְתָּם:
טז אֵלִין אֲנוּן בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל, וְאַלִּין שְׁמָהַתְהוֹן, בְּפִצְחִיהוֹן, וּבְכַרְכִּיהוֹן תְּרִי עֶסֶר רְבִרְבִּין, לְאַמִּיהוֹן.

רש"י א בְּחֻצֵּיהֶם. כָּרְכִים שְׂאִין לָהֶם חוּמָה. וְתַרְגוּמוֹ בְּפִצְחִיהוֹן שֶׁהֵם מְפוּצָחִים לְשׁוֹן פְּתִיחָה כְּמוֹ פִּצְחוֹ וְרִנְנוֹ:

(יז) וַאֲלֶה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשִׁבְעַ שָׁנִים וַיָּגוּעַ וַיָּמָת וַיֵּאֱסֹף אֶל־עַמּוּיוֹ:
יז וְאַלִּין, שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מֵאָה וּתְלָתִין וְשִׁבְעַ, שְׁנִין; וְאַתְנַגִּיד וּמִית, וַאֲתַכְנִישׁ לְעַמִּיה.

רש"י א וַאֲלֶה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל וגו'. אָמַר רַבִּי חֵיָא בַר אֲבָא לָמָּה נִמְנָו שְׁנוּתֵיו שֶׁל יִשְׁמָעֵאל כְּדִי לִיחַס בָּהֶם שְׁנוּתֵיו שֶׁל יַעֲקֹב מִשְׁנוּתֵיו שֶׁל יִשְׁמָעֵאל לְמַדְנֹו שְׁשֹׁמֵשׁ יַעֲקֹב בְּבֵית עֶבֶר אַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה כְּשִׁפְרֵשׁ מֵאֲבִיו קוּדֵם שָׁבָא אֶצֶל לָבָן שֶׁהָרִי כְּשִׁפְרֵשׁ יַעֲקֹב מֵאֲבִיו מֵת יִשְׁמָעֵאל שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּלָּךְ עֲשׂו אֶל יִשְׁמָעֵאל וגו' כְּמוֹ שֶׁמְפֹרָשׁ בְּסוּף מְגִלָּה נִקְרָאת (וְרַש"י הִבְיָאוּ סוּף פֶּרֶשׁת תּוֹלְדוֹת): וַיָּגוּעַ. לֹא נֶאֱמָרָה גְּיוּעָה אֶלָּא בְּצַדִּיקִים:

(יח) וַיִּשְׁכְּנוּ מַחְוִילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בְּאֶכָּה אֲשׁוּרָה עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפַל: פ
יח וְשָׂרוּ מַחְוִילָה עַד חֲגָרָא, דְּעַל אֲפִי מִצְרַיִם, מְטִי, לְאַתּוּר; עַל אֲפִי כָּל אַחוּהִי, שָׂרָא.

רש"י א נָפַל. שָׁכַן כְּמוֹ וּמְדִין וְעַמְלָק וְכָל בְּנֵי קָדֶם נוֹפְלִים בְּעַמְק. כָּאֵן הוּא אוֹמַר לְשׁוֹן נְפִילָה וְלֵהָלָן הוּא אוֹמַר עַל פְּנֵי כָּל אֶחָיו יִשְׁכּוֹן. עַד שֶׁלֹּא מֵת אַבְרָהָם יִשְׁכּוֹן. מִשְׁמַת אַבְרָהָם נָפַל: